

Programma

Training Werken in de Wadden

Oktober 2026 – januari 2027

Met medewerking van overheden, beheerders,
kennisinstituten en stakeholders in het Waddengebied

Leerdoelen

Tijdens de training werk je aan de volgende leerdoelen

1. Je krijgt inzicht in hoe het Wad morfologisch, ecologisch, economisch en landschappelijk functioneert.
2. Je leert hoe governance, beleid, beheer en regelgeving in het Waddengebied zijn georganiseerd en hoe deze zich hebben ontwikkeld.
3. Je maakt kennis met de verschillende organisaties, belangen en perspectieven die een rol spelen in het Waddengebied.
4. Je krijgt handvatten voor effectieve samenwerking: welke rol kun jij vanuit jouw eigen praktijk spelen?

Casussen van deelnemers vormen de rode draad van de training. Je past de opgedane kennis direct toe op actuele vraagstukken uit de werkpraktijk.

Doelgroep

De training is bedoeld voor professionals die werken in en rondom het Waddengebied: zowel nieuwe collega's als mensen die hier al enkele jaren werkzaam zijn (tot ongeveer vijf jaar ervaring).

We streven naar een diverse groep deelnemers vanuit:

- Overheden, zoals gemeenten, provincies, waterschappen en ministeries;
- sectoren zoals havens, toerisme, visserij en energie;
- maatschappelijke organisaties;
- kennis- en onderwijsinstellingen.

Denk aan beleidsmedewerkers, onderzoekers, vertegenwoordigers van natuur- en milieuorganisaties en professionals uit verschillende sectoren in het Waddengebied.

Uitgangspunten van de training

De training is ontwikkeld door de Wing Praktijkschool, in nauwe samenwerking met het Omgevingsberaad Wadden, de Waddenacademie, het ministerie van IenW en LNVN, het Waddenfonds, de Waddengemeenten, de provincies en andere organisaties die samenwerken aan de toekomst van het Waddengebied.

Tijdens de training:

- staat de koppeling tussen inhoud en praktijk centraal;
- werk je aan actuele casussen uit de eigen werkpraktijk;
- leer je vanuit verschillende perspectieven naar vraagstukken in het Waddengebied kijken;
- ontmoet je deelnemers, sprekers en organisaties vanuit uiteenlopende disciplines;
- combineren we theorie, praktijk, excursies en interactieve werkvormen.

Training Werken in de Wadden

Programma

- Dag 1: Hoe werkt het Wad? Morfologie, ecologie en landschap van het Waddengebied
- Dag 2: Hoe werkt het beheer en het beleid in het Waddengebied? Governance, regelgeving en samenwerking
- Dag 3: Welke partijen en belangen spelen een rol in het Waddengebied? Gebruikers, perspectieven en maatschappelijke opgaven
- Dag 4: Hoe werk je effectief samen in het Waddengebied? Samenwerking, rollen en praktijkgerichte toepassing

Dag 1. Hoe werkt het Wad?

Morfologie, ecologie en landschap van het Waddengebied

- Welkom en kennismaking
- Introductie op de training en praktijkopdracht
- Inzicht in de ecologie, morfologie, cultuurhistorie en economie van het Waddengebied
- Verkennen van persoonlijke leervragen
- Kennismaking met praktijkcasussen en groepsvorming

In samenwerking met de portefeuillehouders van de Waddenacademie

Dag 2. Hoe werkt beheer en beleid?

Governance, regelgeving en samenwerking

- Excursie: beheer van de Waddenzee in de praktijk
- Beheer en samenwerking binnen het Waddengebied
- Agenda voor het Waddengebied en actuele beleidsontwikkelingen
- Internationale afspraken en trilaterale samenwerking
- Natuurwetgeving, vergunningverlening en beheerplannen

In samenwerking met o.a. de ministeries, provincies, beheerautoriteit en de waddenunit.

Dag 3. Welke partijen en belangen spelen een rol?

Gebruikers, perspectieven en maatschappelijke opgaven

- Verkenning van de verschillende belangen en opgaven in het Waddengebied
- Perspectieven vanuit natuur, recreatie, visserij, landbouw, havens, waterveiligheid en klimaatadaptatie
- In gesprek met organisaties en professionals uit het gebied
- Verdieping van praktijkcasussen vanuit verschillende perspectieven
- Praktijkbezoek: rondleiding door de haven

Met medewerking van de stakeholders in het Waddengebied: natuur, visserij, landbouw, havens, recreatie en toerisme.

Praktijkopdracht

Verdieping op basis van eigen leervragen en casussen

Tussen trainingsdag 3 en 4 werken deelnemers zelfstandig aan een praktijkopdracht.

- In groepen van circa vijf deelnemers werk je aan een actuele praktijkcasus uit het Waddengebied.
- De groepen worden samengesteld op basis van interesses, leervragen en casuïstiek.
- De groepen verdiepen zich gezamenlijk in een vraagstuk en passen de opgedane kennis direct toe in de praktijk.
- Daarbij is aandacht voor inhoudelijke analyse, samenwerking en bestuurlijke afwegingen.

De praktijkopdracht mondt uit in een gezamenlijk advies aan de Waddengovernance over een actuele opgave in het Waddengebied.

Dag 4. Hoe werk je effectief samen?

Samenwerking, rollen en praktijkgerichte toepassing

- Presentatie van de praktijkopdrachten
- Reflectie op samenwerking, rollen en competenties binnen het Waddengebied
- Handvatten en leerervaringen voor het verder brengen van praktijkcasussen
- Gezamenlijke reflectie op de training en persoonlijke leeropbrengsten
- Afsluiting

In samenwerking met het Omgevingsberaad Waddengebied

Voorstellen: hoofddocent Marieke Verweij

Verschillende sprekers vanuit de Waddengovernance verzorgen de trainingdagen. Daarnaast is voor de continuïteit en de procesbegeleiding Marieke Verweij (senior adviseur bij Wing) als hoofddocent bij de gehele training aanwezig.

Marieke heeft vanuit verschillende (advies)rollen ruime ervaring in de Waddenzee. Ze kent de inhoud, het bestuurlijk-politieke speelveld en de belangen. Daarnaast is zij een ervaren trainer/docent.

Overzicht trainingsdata

Onderdeel	Datum
Dag 1. Hoe werkt het Wad?	Donderdag 8 oktober 2026, 9.30u – 17.00u
Dag 2. Hoe werkt beheer en beleid?	Vrijdag 9 oktober 2026, 9.30u – 17.00u
Dag 3. Welke partijen en belangen spelen een rol?	Vrijdag 13 november 2026, 9.30u – 17.00u
Praktijkopdracht	November 2026 t/m januari 2027
Dag 4. Hoe werk je effectief samen?	Vrijdag 29 januari 2027, 9.30u – 17.00u